

Жарко Миленковић

ЦРНЕ МИСЛИ

ПРОЗОР

Невероватно је шта све може да стане у један прозор. Кровови кућа, димњаци из којих куља густ, сив дим, лети ка небу, губи се, нестаје, постаје ваздух. Гране неког великог дрвета, које не може да стане цело. Мања стабла у чијим крошњама су птичја гнезда и пар шћућурених птица, промрзлих од хладноће. У даљини виде се остале куће, остали димњаци, брда, прозори, необична светла. Ко зна одакле и ко зна шта осветљавају. Комад неба и ништа, велико ништа. Зависно од времена, понекад, у један прозор може стати зрак Сунца, Месец, облак, део облака, киша и снег.

Стварно је чудно шта све може да стане у један прозор.

КИША

Волим да посматрам кишу. Кад се сиви, тешки облаци спусте и прекрију поља и далека брда. Онда када ми се чини да је читав свет равна плоча и да нема никаквог узвишења. Као да ћу кад стигнем тамо докле ми поглед досеже про-

пасти у јаму непојмљиве дубине. Тада се са сивим, тешким облацима спусти и нека неописива сета, некакво клаустрофобично осећање. Осећање безизлаза, заточености, док са кишним капима добују црне мисли. Онда ми се чини да сам заробљен у кући као у кавезу са некаквим невидљивим решеткама које не смем да пређем. Обузме ме неописива самоћа, као да сам сам у свемиру. Потпуно беспомоћан. Изгубљен. Заборављен.

Тада се завлачим у свој новостворени свет, препуштам му се беспоговорно, само да бих изашао из стварног света који ме гуши. Мада и тај свет може да притиска и гуши, чак и више од оног стварног из кога сам планирао да побегнем. Стога треба бити опрезан, јер се из стварног света може побећи, а твој те свет никада неће пустити. Увек ће бити ту, присутан, као црна невидљива сенка, која ме све више преплављује, док ме потпуно не прекрије.

САТ

Где год погледам, свуда су сатови! Шта год да чујем, чујем њихове откуцаје! Тихо куцање пролазности. Служе само за то, да покажу да време неумитно тече. Да ништа не траје вечно! Да нас подсети да све пролази и да ћемо и ми проћи. Њихово куцање је стално ту, да се не забројимо. Њихово одбројавање, одбројава наше време до краја. Чудан је то механизам, састављен од људске пролазности.

Почињу да ми сметају! Покушавам да их се ослободим. Безуспешно! Упао сам у њихову замку, заборављеног и откуцаног времена. Заробљен сам! Механизам ми пресеца вене.

Ма колико да желим да их се ослободим, они су и даље ту. И на местима где их раније није било, или их ја нисам примећивао. Сада су ту! Сачекали повољан тренутак и испловили. Дочекали своје време – време умирања!

Стално подсећају да се ближи. Не дозвољавају да се опустим.

КРУГ

(Айсурдна бајка)

Пуштам га да тече. Немогуће га је зауставити. Одлази! Расипа се, нестаје. Нестаје негде у даљини, у магли. Лети преко пустих поља душе, у суморно небо. Пролази кроз облаке, раздира их, лети. Лети све више. Пробија се кроз ваздух, који је све ређи. Одлази и нема намеру да се икада врати. Одлази, али ни сам не зна где. Пут ће га већ негде нанети. Наградиће неко његову муку. Знао је он, још и пре него што је кренуо, да је све то велики ризик. Пут у непознато, ретко кад се исплати. Кренуо је, јер без ризика не може се добити. А и шта се то може добити, шта изгубити!?

Зар му није било доста!? Па још иде у потрагу за нечим, ко зна чим! Лепшим и бољим! Постоји ли то лепше и боље? А и шта ће му? Као да није навикао да му је теже и горе, па сад тражи лепше и боље, мада зна да је створен само за теже и горе!

Упоран је! Не одустаје. Тражиће по сваку цену, све или ништа. Ништа! Мада ништа не очекује. Ако је ишта планирао, то је да не добије ништа. То би га убило, или до те мере разочарало да не би себи никада опростити могао зашто се трудио.

Сигурно постоји нешто! Ништа не постоји! И ништа је нешто! Мада нешто није ништа! Нешто је веће, лепше и боље од ништа (ничега).

Отишао је да пронађе нешто, а нашао је ништа. То га ипак није обесхрабрило да не настави потрагу. Тражио је он и даље. И даље је ништа проналазио... само је са сваким проналажењем ничега, утврђивао и потврђивао своје ништавило.

ЉУБАВ

Волео сам је.

Волео сам је, лудо.

Њену косу, лице, очи, усне. Све. Њена стопала, њен мали прст. Њене руке, њене прсте, меке као снег. Нежне као да те милује трава пуна росе. Доводила ме је до лудила. Волео сам њен врат, који је увек мирисао на лаванду. Њене груди чврсте као камен, њене брадавице које парају облаке. Волео сам да их грицкам, нежно, док је она тешко дисала од задовољства. Њен стомак, који се подиже и спушта, орошен капљицама зноја. Њено међуножје које мирише на страст. Волео сам њено све. Њену задњицу, бутине, колена, листове, све.

Волео сам је, лудо.

Волео сам је.

КРИК

(по слици Едварда Мунка)

Покушај да се претворим у камен и заувек заћутим, прошао је успешно.

Проблема је много! Много их се накупило. Речи је такође много. Сакупило се. Нико ме да се пожалим. Нико да ме саслуша. А шта значе речи, кад не могу да се изговоре!? Ништа! (Речи су речи тек кад се изговоре!) То онда нису ни обичне речи, претварају се у нешто више, веће!

Пуно их је у мени. Никако да нађу излаз! Множе се. Све више надиру, тискају се и гурају. Желе да изађу, да полете, да нађу пут до слушалаца. До неког марљивог слушаоца, који хоће бар да се претвара да слуша. Не мора да разуме ни речи, није то важно. Важно је да се претвара да слуша!

Неколико људи на обали, загледани у пучину мора. Смирај сунца. Морам проговорити с неким, иначе ћу онемети. Они су заузети својим блебетањем о мору, о импресијама које је

на њих оставила непрегледна морска пучина, у којој се дави Сунце. Морам да покушам! Не вреди, не желе да слушају! Речи надолазе! Сунце је на самрти. Крвљу окупано небо. Сутра ће падати киша. Из мене излеће бујица речи, одједном, таквом силином, једна на другу узјахале. Лете ка пучини. Ударају о стене, враћају се с таласима. Претварају се у крик, последњи вапај човека у нади да ће га неко саслушати. Једино су се птице и друге зверке тргнуле из првог сна, остали којима су речи биле упућене, нису ни приметили.

ПРИЧА

(за оне који умеју да слушају)

Причај ми нешто лепо, нежно, мило. Причај ми како је леп дан, како си срећна што можеш да уживаш на сунцу. Причај ми како ти досађују разни људи, а како ти само мене волиш!

Немој престајати, само причај, могу ја дуго да слушам. Твој умилни глас ме подсећа на пролећни поветарац који се игра у мојој коси. Тако је нежан, као да ме милујеш речима. Причај! Подилази ме језа када изненада почнеш да певушиш неку песму, лагану као твоја летња хаљина. Као да умирем сваки пут кад кажеш: „Доста је приче за данас!” Ја тада будем тужан, молим те да наставиш да причаш, кажем: „Умем ја дуго да слушам.”

Причај ми, ја волим да слушам!

